

Shoqata e kontabilistëve të çertifikuar dhe auditorëve të
Kosovës

Society of Certified Accountants and Auditors of Kosovo

Auditim

P6

Data 10/07/2021

Detyra 1

Gudi ABC Shpk ka qenë klient i firmës suaj të auditimit për pesë vjet. Fundi i vitit të kompanisë është 31 dhjetor 2020. Kompania blen dhe rishet aparate të kafesë dhe pajisje të kuzhinës për hotele, kafene dhe restorante. Klientët ndryshojnë në madhësi nga bizneset e vogla të menaxhuara nga pronarët deri te zinxhirët e mëdhenj të hoteleve. Bazuar në auditimet e viteve të mëparshme, kontrollet e brendshme të Gudi duket se funksionojnë mirë. Pasqyrat financiare përmbledhëse të Gudi janë si më poshtë:

Pasqyra e të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin që përfundon me 31 dhjetor 2020:

	2020	2019
	€'000	€'000
Të hyra	22,964	20,412
KMSH	(19,000)	(15,930)
Fitimi bruto	3,964	4,482
Kosto e shpërndarjes	(1,255)	(1,225)
Kosto administrative	(2,449)	(2,375)
Fitimi para tatimit	260	882
Tatimi	(100)	(250)
Fitimi neto	160	632

Pasqyra e pozicionit financiar me 31 dhjetor 2020

	2020	2019
Pasuria joqarkulluese	3,630	4,550
Pasuria qarkulluese		
Stoqe	430	1,690
Llogari e arkëtueshme	3,355	1,952
Banka dhe paraja	467	1,258
Gjithsej pasuri	7,882	9,450
Ekuiteti dhe detyrimet		
Kapitali aksionar	750	750
Fitimet e mbajtura	2,038	1,878
Total	2,788	2,628
Detyrimet afatgjata	2,000	3,000
Detyrimet afatshkurta	3,094	3,822
Total ekuiteti dhe detyrimet	7,882	9,450

Shënime:

- Industria në të cilën vepron Gudi ka parë rritje të shitjeve prej 7% gjatë vitit të fundit.
- Një sistem i kompjuterizuar i kontrollit të stoqeve u prezantua në nëntor 2019. Saldot e stoqeve tani mund të merren direkt nga ky sistem. Gudi nuk ka ndërmend të numëroj

stoqet në fund të vitit, por përkundrazi të mbështetet në sistemin e kompjuterizuar të kontrollit të stoqevet.

- Stoqet ruhen në tre vende të ndryshme në të gjithë shtetin. Firma juaj ka zyra afër dy prej atyre vendndodhjeve.
- Pasuritë joqarkulluese kanë të bëjnë kryesisht me objektet e kompanisë për ruajtjen e stoqeve. Gudi zotëron gjithashtu dymbëdhjetë automjete për shpërndarje, me një vlerë totale neto prej 325,000 €.
- Gjatë vitit, një nga drejtorët dhe familja e tij blenë një kafene të vogël.

Kërkohe:

(a) Diskutoni përfitimet kryesore të planifikimit të auditimit. (4 pikë)

(b) Vlerësoni se çfarë nënkuptohet me termin procedura analitike dhe përshkruani se si ato mund të përdoren në mënyrë efektive në një auditim të pasqyrave financiare. (4 pikë)

(c) Kryeni procedurat e duhura analitike për Gudi në lidhje me vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020 bazuar në draft pasqyrat financiare dhe informacionin shtesë narrativ të dhënë më sipër duke llogaritur koeficientët kryesor dhe ndryshimet. (10 pikë)

(d) Përshkruani GJASHTË rreziqe të auditimit për auditimin e Gudi për vitin e mbyllur më 31 Mars 2020 dhe përshkruani testet/procedurat e auditimit duke identifikuar pohimet që adresoni në këto teste. Paraqitni përgjigjen në formatin e mëposhtëm:

Rreziku i auditimi	Procedurat e auditimit	Pohimet relevante
...	...	...
...	...	...

(12 pikë)

[Gjithsej: 30 pikë]

Zgjidhja

(a) Diskutoni përfitimet kryesore të planifikimit të auditimit.

Planifikimi i auditimit trajtohet në ISA 300 Planifikimi i një Auditimi të Pasqyrave Financiare. Planifikimi i një auditimi përfshin krijimin e një strategjie të përgjithshme dhe prej aty zhvillohet një plan auditimi. Përfitimet e ndërmarrjes së planifikimit të auditimit janë si më poshtë:

- Sigurimi që vëmendja e duhur u kushtohet fushave të rëndësishme me kohë.
- Auditori do të identifikojë dhe zgjidhë problemet e mundshme me kohë.
- Do të ndihmojë në kryerjen e auditimit në një mënyrë efektive dhe efikase.
- Përzgjedhja e anëtarëve të ekipit të angazhimit me aftësitë e duhura
- Lehtësoni drejtimin dhe mbikëqyrjen e ekipit të angazhimit.
- Të identifikojë fushat e rrezikut të anomalive materiale.
- Të hartojë procedura të auditimit për të adresuar ato rreziqe dhe për të marrë dëshmi të mjaftueshme të përshtatshme.

Planifikimi i auditimit zakonisht bëhet në mes të zgjedhjes së një strategjie auditimi, e cila mund të përfshijë teste thelbësore, mbështetje të kontrolleve ose rishikim analitik dhe teste të detajeve për shembull, dhe procedurat aktuale që do të përdorim. Në fund të fundit, planifikimi do të ndihmojë me procesin e vlerësimit të rrezikut dhe do të sigurojë se mund të bëhet një auditim efikas dhe efektiv.

(b) Vlerësoni se çfarë nënkuptohet me termin procedura analitike 'dhe përshkruani se si ato mund të përdoren në mënyrë efektive në një auditim të pasqyrave financiare.

Procedurat analitike janë procedurat e auditimit që përfshijnë analizën e marrëdhënies midis të dhënave financiare dhe jo-financiare. Procedurat analitike mund të ndihmojnë në identifikimin e ekzistencës së raporteve dhe trendeve të pazakonta të transaksioneve që mund të tregojnë çështje që kanë implikime të auditimit. Ata gjithashtu do të identifikonin çdo marrëdhënie të pazakontë ose të papritur që mund të identifikojë rreziqet e anomalisë material.

Procedurat analitike janë të përfshira në SNA 520 - Procedurat Analitike. Procedurat analitike përdoren gjatë gjithë procesit të auditimit dhe kryhen për tre qëllime kryesore:

1. Rishikimi paraprak analitik - vlerësimi i rrezikut (kërkohet nga SNA315 - Identifikimi dhe Vlerësimi i Rreziqeve të Anomalive Materiale përmes Kuptimit të Entitetit dhe Mjedisi i tij)
2. Procedurat thelbësore analitike
3. Procedurat analitike përfundimtare (kërkohet nga SNA 520 - Procedurat Analitike)

(c) Kryeni një rishikim paraprak analitik për Foodie në lidhje me vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020 bazuar në draft pasqyrat financiare dhe informacionin shtesë narrativ të dhënë më sipër.

Më poshtë është një rishikim paraprak analitik për kompaninë:

Pasqyra e Kondensuar e Fitimit të Humbjes dhe Të Ardhurave Tjera Gjithëpërfshirëse për Vitin që Përfundoi më 31 dhjetor 2020:

	2020	2019	Ndryshimi %
Të hyra	100.00%	100.00%	0.00%
KMSH	-82.74%	-78.04%	-4.70%
Fitimi bruto	17.26%	21.96%	-4.70%
Kosto e shpërndarjes	-5.47%	-6.00%	0.54%
Kosto administrative	-10.66%	-11.64%	0.97%
Fitimi para tatimit	1.13%	4.32%	-3.19%
Tatimi	-0.44%	-1.22%	0.79%
Fitimi neto	0.70%	3.10%	-2.40%

Shënim: Të ardhurat janë rritur me 12.5% (22,964 - 20,412 / 20,412) gjatë vitit, por fitimi ka rënë 2.40% (160 - 632).

Pasqyra e Kondensuar e Pozicionit Financiar Më 31 dhjetor 2020:

	2020	2019	Ndryshimi %
Pasuria joqarkulluese	46.05%	48.15%	-2.09%
Pasuria qarkulluese			
Stoqe	5.46%	17.88%	-12.43%
Llogari e arkëtueshme	42.57%	20.66%	21.91%
Banka dhe paraja	5.92%	13.31%	-7.39%
Gjithsej pasuri	100.00%	100.00%	0.00%
Ekuiteti dhe detyrimet			
Kapitali aksionar	9.52%	7.94%	1.58%
Fitimet e mbajtura	25.86%	19.87%	5.98%
Total	35.37%	27.81%	7.56%
Detyrimet afatgjata	25.37%	31.75%	-6.37%

Detyrimet afatshkurta	39.25%	40.44%	-1.19%
Total ekutiteti dhe detyrimet	100.00%	100.00%	0.00%

Shënim: Totali i pasurive dhe totali i ekutitetit dhe Detyrimeve kanë rënë me 16.6% (7,882 - 9,450 / 9,450).

Analiza e koeficienteve themelor:

	2020	2019	Ndryshimi
Koeficienti			
Marzha e fitimit bruto	17.26%	21.96%	-4.70%
Marzha e fitimit neto	0.70%	3.10%	-2.40%
Koeficienti qarkullues	1:1.37	1:1.28	0.09
Testi acid	1:1.23	1:0.84	0.39
Ditet e LLA	53.3 Dite	30.2 Dite	23.1 Dite
Ditet e stoqeve	8.26 Dite	38.7 Dite	-30.44 Dite
Leverazhi	0.72:1	1.14:1	-0.42
Kthimi ne kapital e angazhuar	3.34%	11.22%	-7.88%
Kthimi ne ekutitet	5.73%	24.02%	-18.29%
Kthimi ne pasuri	3.29%	9.33%	-6.04%

Informacion tjetër i dhënë:

- Bazuar në të ardhurat vetëm Gudi është në performancë më të mirë se mesatarja e industrisë prej 7% duke rritur të ardhurat me 12.5% gjatë vitit.
- Stoqet kanë rënë në vlerë ndjeshëm gjatë vitit dhe kjo sigurisht është një fushë kryesore e rrezikut në të cilën duhet të përqendrohemi gjatë auditimit të Gudi. Stoqet kanë rënë 74.55% (1.26 milion €) dhe ditët e stoqeve janë shumë të ulta në 8.26 ditë në krahasim me 38.7 ditë në 2019. Gjithashtu, është e qartë se numri i vendeve ku mbahen stoqet mund të paraqesë një çështje dhe të ri- thekson rëndësinë e testimit tonë të tyre.

(d) Të përshkruajë një plan të auditimit për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2020. Përgjigja juaj duhet të marrë parasysh qasjen e përgjithshme të auditimit, çështjet e theksuara nga rishikimi paraprak analitik i kryer në pjesën (c) dhe çdo fushë tjetër përkatëse të rrezikut të auditimit. Një plan auditimi për çdo auditim duhet të përmbajë në mënyrë ideale hapat kryesorë të mëposhtëm:

- Merrni parasysh materialitetin dhe vëllimin e transaksioneve
- Vlerësoni rrezikun e vetëvetishëm
- Vlerësoni rrezikun e kontrollit
- Dokumentoni mjedisin e kontrollit
- Testoni kontrollet për efektivitetin e tyre (nëse mbështeteni tek ato)
- Zbatoni procedurat thelbësore duke përfshirë procedurat analitike
- Përfundoni nëse janë marrë dëshmi të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit

Rreziqet specifike

Zëri	Aryesja	Testimi
Të hyrat	Të hyrat janë rritur gjatë vitit mbi mesataren e industrisë. Duhet të sigurihemi të testojmë të hyrat	Ndjekni një mostër të shitjeve deri te dokumentet mbështetëse (Ndodhja, Saktësia) Ndjekni një mostër të kredit notave deri te dokumentet mbështetëse (Ndodhja, Saktësia, Plotësia)
KMSH/Blerjet dhe të pagueshmet	Kosto e shitjeve është rritur në krahasim me vitin 2019. Kjo mund të jetë si pasojë e sistemit të ri të stoqeve	Ndjekni një mostër të blerjeve deri te dokumentet mbështetëse (Ndodhja, Saktësia) Ndjekni një mostër të debit notave deri te dokumentet mbështetëse (Ndodhja, Saktësia, Plotësia) Përftoni listën e moshimit të llogarive të pagueshme dhe testoni besueshmërinë (Plotësia, Ndodhja, Ekzistenca, Saktësia) Inspektoni kartelat e furnitorëve (Plotësia, Ndodhja, Ekzistenca, Saktësia, Të drejtat dhe obligimet) Përputhni një mostër të pagesave pas fundit të vitit (Plotësia, Ndodhja, Ekzistenca, Saktësia, Të drejtat dhe obligimet)
Stoqet	Stoqet janë fushë kyçe me rrezik në këtë kompani, pasi që shuma është zvogëluar në mënyrë domethënëse nga 2021 (1.26m ose 74.55%) por gjithashtu edhe për shkak të sistemit të ri të menaxhimit të stoqeve	Testet e kontrollit: Testimi i besueshmërisë së sistemit të regjistrimit të stoqeve Vlerësimi i efektivitetit dhe kohës së numërimit të stoqeve Ekzaminimi i kontrolleve mbi ruajtjen fizike të stoqeve Testet thelbësore: Përftoni listën e stoqeve të ndarë sipas përbërësve (lënda e parë, puna në proces dhe produkte të përfunduara) dhe përputhni me pasqyrën e pozicionit financiar (plotësia dhe ekzistenca)

		<p>Merrni pjesë në numërim të stoqeve (Plotësia, Ekzistenca dhe Vlerësimi)</p> <p>Rishikoni raportin e moshimit të stoqeve dhe sigurohuni se është ndarë provision i mjaftueshëm (Vlerësimi)</p> <p>Testoni VNR – ndjekni shitjet pas fundit të vitit për tu siguruar se VNR nuk e tejkalon koston (Vlerësimi)</p> <p>Kryej testimin e prerjes së fletëranimeve dhe fletërdëgesave afër vitit (Prerja)</p>
Pasuritë joqarkulluese	Vlera e pasurive joqarkulluese ka rënë nga vitit i kaluar. Kjo mund të jetë shkaktuar nga zhvlerësimi ose shitjet gjatë vitit.	<p>Testet thelbësore:</p> <p>Përftoni regjistrin e pasurive joqarkulluese dhe përputhni me librin kryesor dhe me saldote fillestaare (Vlerësimi, Saktësia, Plotësia, Prerja, Prezantimi dhe Klasifikimi)</p> <p>Ndjekni shitjet/ heqjet e pasurive me dokumentet mbështetëse psh fatura e shitjet, raporti i bankës (Ndodhja, Saktësia, Të drejtat dhe obligimet)</p> <p>Rishikoni përshtatshmërinë e normave të zhvlerësimit dhe rillogaritni një mostër (Saktësia, Vlerësimi, Klasifikimi)</p>
LLogaritë e arkëtueshme	LLA janë rritur në mënyrë domethënëse gjatë vitit dhe është një fushë kyçe e rrezikut	<p>Testet e kontrollit:</p> <p>Testimi i besueshmërisë së sistemit të kontabilitetit</p> <p>Vlerësimi i efektivitetit të procesit të kontrollit të shitjeve me kredi</p> <p>Ekzaminimi i vëllimit të transaksioneve</p> <p>Vlerësimi i ndarjes së detyrave</p> <p>Testet thelbësore:</p> <p>Ndjekni një mostër të kredit notave deri te dokumentet mbështetëse (Ndodhja, Saktësia, Plotësia)</p> <p>Merrni listën e moshimit të LLA dhe testoni për besueshmëri (Plotësia, Ndodhja, Ekzistenca, Saktësia)</p>

		<p>Kryeni procedurën e konfirmimit të LLA (Ekzistenca, Plotësia, Ndodhja, Të drejtat dhe obligimet, Prerja)</p> <p>Përputhni një mostër të arkëtimeve pas fundit të vitit (Ekzistenca, Plotësia, Ndodhja, Të drejtat dhe obligimet, Prerja)</p>
Banka dhe paraja	Saldo përfundimtare e bankës dhe parasë ka rënë nga viti i kaluar	<p>Testet e kontrollit:</p> <p>Vlerësoni nëse është kryer harmonizimi i llogarisë bankare</p> <p>Sigurohuni a kërkohet autorizimi në llogari nga personeli</p> <p>Vlerësoni ndarjen e detyrave</p> <p>Testet thelbësore</p> <p>Përftoni harmonizimin banker dhe ndjekni zërat deri te dokumentet mbështetëse (Plotësia, Ekzistenca, Vlerësimi)</p> <p>Merrni konfirmimet bankare nga të gjitha bankat dhe përputhni me librin kryesor (Plotësia, Ekzistenca, Vlerësimi, Klasifikimi dhe Prezantimi)</p>
Detyrimet	Detyrimet janë zvogëluar	<p>Testet e kontrollit</p> <p>Vlerësoni systemin e kontabilitetit</p> <p>Sigurohuni se të gjitha detyrimet janë regjistruar</p> <p>Ekzaminoni vëllimin e transaksioneve</p> <p>Vlerësoni ndarjen e detyrave në këtë fushë</p> <p>Testet thelbësore</p> <p>Ndjekni një mostër të blerjeve deri te dokumentet burimore (Ndodhja, Saktësia)</p> <p>Ndjekni një mostër të debit notave deri te dok. Burimore (Ndodhja, Saktësia, Plotësia)</p> <p>Inspektioni një mostër të kartelave të furnitorëve dhe harmonizoni me dokumentet mbështetëse (Ekzistenca, Ndodhja, Plotësia, Të drejtat dhe obligimet, Prerja)</p>

		Përputhni një mostër me pagesat pas fundit të vitit (Ekzistenca, Ndodhja, Plotësia, Të drejtat dhe obligimet, Prerja)
--	--	---

Çështje te tjera:

Sistemi i Kompjuterizuar i Kontrollit të Stoqeve: Kjo është një fushë me rëndësi kryesore gjatë auditimit të Gudi. Duhet të kryhen teste të kontrollit hap-pas-hapi për të vlerësuar dhe efektivitetin e sistemit të ri të kompjuerizuar të kontrollit të stoqeve. Bazuar në këtë, do të duhet të ndiqen procedura të mëtejshme thelbësore. Siç u tha më lart, një shembull i testimit thelbësor të kërkuar do të ishte:

- Merrni ndarjen e stoqeve në pjesë përbërëse (Lëndët e para, Puna në procs, Mallrat e Përfunduara etj) dhe përputhni me pasqyrën e pozicionit financiar (Plotësia, Ekzistenca)
- Merrni pjesë në numërimin e stoqeve (Plotësia, Ekzistenca, Vlerësimi)
- Rishikoni raportin e moshimit të stoqeve. Siguroni se është llogaritur provision i duhur për stoqet që lëvizin ngadalë, të vjetëruara, të dëmtuar (Vlerësimi)
- Kryeni testimin e VNR - ndjekni shitjet pas fundvitit për të siguruar që VNR tejkalon koston (Vlerësimi)
- Kryeni testimin e prerjes në fletëdërgesa dhe fletëpranime rreth fundit të vitit (Prerja)

Vendndodhja e stoqeve: Stoqet në Gudi ruhen në tre lokacione të ndryshme në të gjithë vendin. Ne duhet të sigurojmë që të kemi aftësinë për të ndjekur numërimin fizik të stoqeve në secilën prej këtyre tre vendeve për të siguruar ekzistencën, plotësinë dhe prerjen. Në veçanti, për shkak të rënies së konsiderueshme të shifrës së stoqeve së bashku me sistemet e reja të kompjuerizuara të kontrollit të stoqeve është thelbësore që të marrim pjesë në inspektimet fizike në secilin nga tre vendet.

Blerja nga drejtori i ndërmarrjes së kafenesë: Ndërsa kjo është e lejuar, si auditor duhet të veprojmë me skepticizëm. Ndërsa Gudi siguron pajisje për kafenetë, ne duhet të sigurojmë që transaksioni, nëse ka, midis Gudi dhe dyqanit të kafesë në pronësi të drejtorëve është sipas gjatësisë së krahut. Ne duhet të sigurojmë që transaksionet në mes të kompanisë të kontabilizohen dhe të shpalosen siç duhet. SNA 550 Palët e Lidhura mbulon procedurat e nevojshme për transaksione të tilla.

Detyra 2

Ju jeni senior i auditimit të firmës A1-Audit dhe po planifikoni auditimin e IngoPharm. Firma ka audituar IngoPharm për pesëmbëdhjetë vitet e fundit. Fushëveprimi i auditimit është rritur ndjeshëm gjatë numrit të fundit të viteve duke rezultuar në rritje të ndjeshme të tarifave të auditimit. Tarifa e auditimit për IngoPharm për vitin aktual pritet të jetë 300,000 €. Të ardhurat totale të buxhetit të firmës suaj për vitin aktual pritet të jenë 1,600,000 €. Tarifa e auditimit nga viti i kaluar për IngoPharm është akoma e papaguar por drejtorët sugjerojnë që ajo do të paguhet në muajt e ardhshëm.

IngoPharm po shpreson të zgjerojë ofertën e saj të produkteve dhe po shqyrton blerjen e një kompanie të bioteknologjisë, FarmBio, e cila ka investuar shumë në hulumtim dhe zhvillimin. Drejtori i financave të IngoPharm ka kërkuar këshilla nga firma juaj në lidhje me këtë blerje nga pikëpamja e tatimeve dhe financave të korporatave dhe ka ofruar të paguajë tarifa për shërbimin në bazë kontingjente. FarmBio iu afrua firmës suaj vitin e kaluar për punën e vlerësimit të financave të korporatave dhe si rezultat FarmBiou u vlerësuar me 3,000,000 €.

Drejtori i financave të IngoPharm ka kërkuar që partneri i auditimit të marrë pjesë në mbledhjen e ardhshme mujore të bordit të kompanisë. Djali i partnerit të auditimit gjithashtu është emëruar kohët e fundit si asistent i marketingut në IngoPharm me kohë të plotë.

Kërkohet:

(a) Përgatitni një memorandum për menaxherin tuaj, duke vlerësuar në mënyrë kritike çështjet etike të paraqitura nga skenari i mësipërm. Vlerësoni kërcënimet ndaj pavarësisë dhe rekomandoni masat mbrojtëse që mund të përdoren për të zvogëluar kërcënimet në një nivel të pranueshëm. (12 pikë)

(b) Rekomandoni përgjigjen e duhur të auditimit kur një auditor zbulon mashtrim në një angazhim të auditimit të klientit. (8 pikë)

[Gjithsej: 20 pikë]

Zgjidhja

MEMORANDUMI KONFIDENCIAL

Për: Menaxheri

Nga: Seniori

Data: xx.xx.xx

Re: Çështjet etike

Unë kam konsultuar Kodin e Etikës për udhëzime në lidhje me çështjet etike të mundshme të përmendura në auditimin e IngoPharm. Ju lutemi shikoni më poshtë kërcënimet për pavarësi dhe cilat masa mbrojtëse duhet të ekzistojnë:

Çështja	Lloji i kërcënimit	Masat mbrojtëse
Auditimi i kompanisë për 15 vjetë – shoqërim i gjatë	Familjariteti Interesi vetiak	Ndryshimi i rolit të individit në ekipin e auditimit ose natyrës së shtrirjes së detyrave të individit Rishikimi i punës nga një anëtar i cili nuk ka marr pjesë në auditim

		Kryerja e rishikimeve të rregullta të jashtme dhe të brendshme të angazhimit
Tarifa e auditimit të kompanisë si përqindje e të hyrave të përgjithshme të firmës së auditimit	Interesi vetiak Frikësimi	Rritja e bazës së klientëve për të zvogëluar varësinë nga një klient i auditimit – kjo mund të jetë shumë e vështirë Për entitetet me interes public, kur tarifa e auditimit tejkalon 15% të të hyrave të firmës, firma duhet të: Shpalos këtë faktë ndaj personave të ngarkuar me qeverisjen; dhe Të diskutoj nëse veprimet në vijim mund të konsiderohen masa mbrojtëse dhe të zvogëlojnë kërçënimin në nivel të pranueshëm: Para lëshimit të opinionit, duhet të rishikohet puna e auditimit në këtë angazhim (rishikim i nxehtë) Pas lëshimit të opinionit duhet të rishikohet puna e auditimit (rishikim i ftohtë) Në rastin e kompanisë në fjalë, tarifa e auditimit prej €300,000 përfaqëson 18.75% të totalit të të hyrave
Tarifa e auditimit të vitit të kaluar ka mbetur pa u paguar	Interesi vetiak	Të merret pagesa e pjesërishme Të rishikohet puna e auditimit Nëse një pjesë e madhe e tarifës ka mbetur e papaguar, firma duhet të përcaktoj: Nëse tarifa e papaguar përbën huazim ndaj klientit; dhe Nëse është e përshtatshme të vazhdohet me angazhimin apo të tërhiqen si auditorë.
Shërbimet joaudituese	Interesi vetiak	Firma duhet të konsideroj vlerën e shërbimit dhe nëse është materiale duhet të heq dorë nga ofrimi i njërit shërbim
Tatimet dhe financa korporative	Interesi vetiak	Kodi i etikës udhëzon që firma e auditimit nuk duhet të ngarkojë direct ose indirect tarifë kontingjente për

		<p>shërbimet që i ofrohen klientëve të auditimit nëse: Tarifa e ngarkuar nga firma për opinionin e PF është materiale për firmën Rezultati i shërbimeve joaudituese, prandaj edhe shuma, është në varësi të gjykimeve në të ardhmen të ndonjë shume që është materiale për pasqyrat financiare Rishikimi i pavarur i punës së auditimit Heqja dorë nga shërbimet joaudituese</p>
Kërkesa që partneri i auditimit të merr pjesë në takimet e bordit	Interesi vetiak Vetërishikimi Familjariteti	Partneri i auditimit nuk duhet të merr pjesë në takimet e bordit të klientit. Roli i firmës së auditimit është jep një opinion mbi pasqyrat financiare.
Djali i partnerit të auditimit është emëruar te klienti	Interesi vetiak Familiaritetit Frikësimi	<p>Ky kërcënim krijohet kur një drejtor ose zyrtar i klientit të auditimit është një pozitë të ushtroj ndikim domethënës mbi çështjen (auditimin e pasqyrat financiare) Për të adresuar këto kërcënime, ekipi i auditimit duhet të jetë strukturuar në atë mënyrë që asnjëri anëtar i ekipit të mos ndikohet nga anëtarët e familjes. Pasi që djali i partnerit është angazhuar si asistent i marketingut, ka shumë pak gjasa që ai të jetë në pozitë të ushtrojë ndikim mbi përgatitjen e pasqyrave financiare, prandaj besoj që kjo nuk është ndonjë çështje e rëndësishme.</p>

(b) Rekomandoni përgjigjen e duhur kur auditori zbulon mashtrim në një angazhim të auditimit të klientit.

Përgjigjet e duhura ndaj mashtrimit ose mashtrimit të dyshuar mund të gjenden në SNA 240 - Përgjegjësitë e Auditorit në lidhje me Mashtrimin në një Auditim të Pasqyrave Financiare. Auditori do të mbajë skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit.

Nëse zbulohet mashtrim i dyshuar, si një senior i auditimit në këtë skenar të veçantë, ne do të ndërmerrim si më poshtë:

- Dokumentoni se si dhe ku pasqyrat financiare të entitetit mund të jenë të ndjeshme ndaj anomalive materiale për shkak të mashtrimit, përfshirë mënyrën se si mund të ndodhë mashtrimi.
- Kur përgjigjet ndaj pyetjeve të menaxhmentit ose atyre që janë të ngarkuar me qeverisjen nuk janë në përputhje, auditori do të hetojë mospërputhjet.
- Vlerësoni nëse informacioni i marrë nga procedurat e tjera të vlerësimit të rrezikut dhe aktivitetet përkatëse të kryera tregon se ekzistojnë një ose më shumë faktorë të rrezikut të mashtrimit.
- Dokumentoni gjetjet deri më sot dhe diskutoni me partnerin e auditimit / partnerin etik brenda firmës tuaj për të vendosur se cili duhet të jetë hapi tjetër dhe nëse mashtrimi është padyshim i dukshëm.

Faktorë të tjerë për t'u marrë parasysh do të ishin:

- Vlerësoni dëshmitë e siguruara të auditimit
- Përcaktoni përgjegjësitë tona profesionale dhe ligjore dhe nëse është e përshtatshme të tërhiqemi si auditorë
- Nëse tërhiqemi, duhet të diskutojmë me nivelin e duhur të menaxhimit dhe ata që janë të ngarkuar me qeverisjen për tërheqjen e auditorit nga angazhimi dhe arsyet e tërheqjes
- Përcaktoni nëse ekziston një kërkesë profesionale ose ligjore për të raportuar tek personi ose personat që kanë bërë emërimin e auditorit ose, në disa raste, tek autoritetet rregullatore siç janë SHKCAK, KKRF, tërheqja e auditorit nga angazhimi dhe arsyet e tërheqjes
- Audituesit gjithashtu duhet të marrin përfaqësime me shkrim dhe korrespondencë dokumentesh me ata që janë të ngarkuar me qeverisjen në lidhje me përgjegjësitë e tyre. Ata duhet t'u zbulojnë auditorëve njohuritë e tyre për çdo pretendim për mashtrim ose mashtrim të dyshuar, që ndikon në pasqyrat financiare të entitetit

Detyra 3

Një firmë e auditimit është duke konsideruar fushat që duhet të adresojë në politikat dhe procedurat e saj të dokumentuara që synon të zhvillojë më tej. Kjo do t'i sigurojë asaj një siguri të arsyeshme që firma dhe personeli i saj të jenë në përputhje me standardet profesionale dhe kërkesat e zbatueshme rregullatore dhe ligjore; dhe se raportet e lëshuara nga firma ose partnerët e angazhimit janë të përshtatshme në rrethana. Firma ka katër partnerë, katër personel të kualifikuar të auditimit, njëzet staf auditimi dhe katër personel sekretarie / teknike. Firma tashmë ka një numër të klientëve të auditimit në një varg aktivitete dhe së fundmi është afruar nga një kompani dhe u është kërkuar të tenderojnë për auditimin e tyre. Përderisa shumica e punës së detajuar të auditimit kryhet nga stafi i trajnuar, secila detyrë e auditimit kontrollohet nga një partner i angazhimit dhe mbikëqyret nga një anëtar i kualifikuar i personelit të auditimit. Nëse ata marrin klientin, firma është e vetëdijshme se do të duhet të kryejnë një rishikim të kontrollit të cilësisë së angazhimit.

Në angazhimet e përsëritura, partneri i angazhimit për auditimin, rishikon me ekipin e angazhimit, dosjen e përhershme të auditimit, programet e auditimit dhe dokumentet e tjera të punës së auditimit nga auditimi paraprak, ndërsa planifikon auditimin aktual për të përcaktuar dobinë e tyre për angazhimin aktual.

Kërkohet:

- a) Renditni fushat që do të adresohen në politikat dhe procedurat e dokumentuara në një sistem të kontrollit të cilësisë. (4 pikë)
- b) Tregoni çfarë përfshin një rishikim i kontrollit të cilësisë së angazhimit sipas SNA 220 Kontrolli i Cilësisë për Auditimet e Informacionit Financiar Historik, (6 pikë)
- c) Renditni qëllimet e letrave të punës së auditimit dhe shpjegoni pse secili qëllim është i rëndësishëm. (6 pikë)
- d) Përcaktoni se çfarë nënkuptohet me një dosje të përhershme të auditimit dhe renditni KATËR lloje informacioni që përfshihen zakonisht në atë dosje. (4 pikë)
- e) Shpjegoni modelin e rrezikut të auditimit. Filloni me formulë, përkufizoni dhe shpjegoni secilin përbërës dhe ndikimin që kanë në fushëveprimin e auditimit. 10 pikë

[Gjithsej: 30 pikë]

Zgjidhja

a) Sistemi i kontrollit të cilësisë kërkohet të përfshijë politikat dhe procedurat e dokumentuara që adresojnë:

- (i) përgjegjësitë e udhëheqjes për cilësinë brenda firmës;
- (ii) kërkesat etike;
- (iii) pranimi dhe vazhdimi i marrëdhënieve me klientët dhe angazhimet specifike;
- (iv) burimet njerëzore;
- (v) performanca e angazhimit;
- (vi) rishikimi i kontrollit të cilësisë së angazhimit;
- (vii) monitorimi.

b) Rishikimi i kontrollit të cilësisë së angazhimit

Rishikime të tilla kërkohen për të gjitha auditimet e pasqyrave financiale të entiteteve të listuara. Nga firma kërkohet gjithashtu që të përcaktojë kriteret kundrejt të cilave auditimet, shërbimet e sigurisë dhe angazhimet e tjera përkatëse duhet të vlerësohen për të përcaktuar nëse ato duhet t'i nënshtrohen rishikimeve të kontrollit të cilësisë së angazhimit. Një rishikim i kontrollit të cilësisë së angazhimit përfshin një vlerësim objektiv të vlerësimit të pavarësisë të ekipit të angazhimit, rreziqeve të konsiderueshme të identifikuara dhe përgjigjeve, gjykimeve të rëndësishme të bëra nga ekipi i angazhimit, përshtatshmërisë së konsultimeve, rëndësisë së anomalive të

identifikuara, çështjeve që do t'i komunikohen menaxhmentit i ngarkuar me qeverisjen dhe palët e tjera, nëse letrat e punës pasqyrojnë punën e kryer dhe konkluzionet e arritura, dhe përshtatshmërinë e raportit. Rishikimi përfshin diskutim me partnerin e angazhimit, një rishikim të pasqyrave financiare ose çështje tjetër të raportit. Shtrirja aktuale dhe thellësia e rishikimit varen nga kompleksiteti dhe rreziku i angazhimit, si dhe nga përvoja e ekipit të angazhimit.

c) Qëllimet e dokumenteve të punës së auditimit janë si më poshtë:

(i) Të sigurojë një bazë për planifikimin e auditimit në përputhje me standardet e auditimit.

Auditori mund të përdorë informacionin e referencës nga viti paraprak në mënyrë që të planifikojë auditimin e këtij viti, të tilla si vlerësimi i kontrollit të brendshëm, buxheti i kohës, etj.

(ii) Të sigurojë një regjistër të dëshmimeve të grumbulluara dhe rezultateve të testeve. Kjo është mënyra kryesore e dokumentimit që është kryer një auditim adekuat.

(iii) Të sigurojë të dhëna për të vendosur llojin e duhur të raportit të auditimit. Të dhënat përdoren në përcaktimin e fushës së auditimit dhe sinqeritetit me të cilën deklarohen pasqyrat financiare.

(iv) Të sigurojë një bazë për rishikim nga mbikëqyrësit dhe partnerët. Këta individë përdorin dokumentet e punës së auditimit për të vlerësuar nëse janë grumbulluar dëshmi të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të justifikuar raportin e auditimit.

Dokumentacioni i auditimit përdoret për disa qëllime, si gjatë auditimit ashtu edhe pas kryerjes së auditimit të përfunduar. Një nga përdorimet është rishikimi nga personeli më me përvojë.

Dokumentet e punës shërbejnë për të monitoruar progresin e auditimit, veçanërisht kur përgjegjësia për detyra të ndara u ndahet anëtarëve të ndryshëm të stafit. E dyta është të sigurojmë një udhëzues për planifikimin dhe performancën e auditimeve në vitet pasuese. E treta është të demonstrojmë se dëshmitë janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të mbështetur opinionin e auditimit

d) Dosja e përhershme përmban të dhëna të një natyre historike dhe të vazhdueshme, përkatëse të auditimit aktual.

Shembuj të informatave të përfshirë në dosje janë:

(i) Ekstraktet ose kopjet e statutit dhe dokumenteve ligjore

(ii) Kopjet e marrëveshjeve ose kontratave të rëndësishme operative afatgjata

(iii) Analiza e pasqyrave që janë të rëndësishme për auditimin çdo vit

(iv) Një përshkrim i sistemeve të kontabilitetit dhe kontrollit të brendshëm të entitetit:

a. diagramat

b. pyetësorët e kontrollit të brendshëm

(v) Rezultatet e procedurave analitike të viteve të mëparshme, përfshirë raportet dhe analizën e përqindjes së trendit për zëra të ndryshëm.

(vi) Informacioni i rëndësishëm për planifikimin e auditimit, të tilla si kopja kryesore e programit të auditimit, informacioni mbi pasqyrat ose vendet e testuara në bazë të rotacionit.

Detyra 4

Ju jeni staf i auditimit në auditimin e kompanisë GRUP Shpk., një kompani e cila ofron këshilla për karrierën për klientët. Kompania gjithashtu shet kostume dhe veshje të zgjuara për klientët e saj. Tani jeni duke përfunduar punën në terren të auditimit për vitin e mbyllur më 30 qershor 2020 dhe menaxheri i auditimit ka kërkuar që ju të kryeni një numër detyrash përpara takimit përmblyllës me klientin nesër.

Gjatë rrjedhës së auditimit, u identifikuan një numër çështjesh potenciale të auditimit, të cilat janë detajuar në pikat 1 deri 3 më poshtë. Menaxheri i auditimit ka kërkuar që ju të përgatisni një përmbledhje të çështjeve të auditimit dhe implikimet e tyre të cilat mund të përdoren nga partneri i auditimit për diskutim në takimin përmblyllës. Grup ka bërë fitime të qëndrueshme në vitet e fundit. Fitimi para tatimit i Grup për vitin e mbyllur më 31 Mars 2020 ishte 4,000,000 €.

1. Grup ka një provision garancie në draft Pasqyrën e saj të Pozicionit Financiar në 31 Mars 2020 prej 180,000 €. Ndërsa kontrolloni këtë saldo, ekipi juaj i auditimit kërkoi një përfaqësim me shkrim nga menaxhmenti i Grup, për të konfirmuar që baza dhe shuma e provizionit janë të arsyeshme. Menaxhmenti ka refuzuar të sigurojë përfaqësimin e kërkuar me shkrim.

2. Gjatë auditimit, ju erdhni në vëmendjen që një saldo e arkëtueshme prej 310,000 € ka të gjasë të jetë e paarkëtueshme. Drejtorët e Grup nuk kanë ndërmend të bëjnë ndonjë provizion për borxhet e këqija në lidhje me këtë saldo të arkëtueshme.

3. Si pjesë e testimit të arkëtiveve në parave, u vërejt se 75,000 € u morën nga një klient i madh në Mars 2020 në lidhje me kurset e këshillave të karrierës që do të zhvilloheshin midis Prillit dhe Majit 2020. Kjo shumë e plotë është regjistruar si pjesë e shifrës së të hyrave në draft pasqyrat financiare më 31 mars 2020.

Kërkohe:

(a) Diskutoni, në kontekstin e një auditimi të pasqyrave financiare, çfarë nënkuptohet me termin 'i përhapur' dhe ndikimi i tij në raportin e auditimit.

(4 pikë)

(b) Shpjegoni qëllimin e një paragrafi të 'theksimit të çështjes' dhe, nëse kërkohet, kur duhet të përfshihet në një raport auditimi.

(4 pikë)

(c) Në lidhje me tre çështjet e auditimit të përmendura më sipër, rekomandoni një konkluzion të auditimit për secilën nga këto çështje dhe gjithashtu tregoni ndikimin që këto çështje mund të kenë në raportin e auditimit (çfarë opinionioni duhet të jep auditori) për Grup më 31 Mars 2020. Ju mund të supozoni se Grup nuk është i gatshëm të bëjë ndonjë ndryshim në draft pasqyrat e tij financiare.

(12 pikë)

[Gjithsej: 20 pikë]

Zgjidhja

a) Diskutoni, në kontekstin e një auditimi të pasqyrave financiare, çfarë nënkuptohet me termin 'përhapës' dhe ndikimin e tij në pasqyrat financiare.

Në kontekstin e një auditimi, termi "i përhapur" mund të gjendet në SNA 705 - Modifikimet e Opinionit në Raportin e Auditorit të Pavarur.

Efektet përhapëse në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit:

- Nuk kufizohen në elemente specifike, llogari ose zëra të pasqyrave financiare
- Nëse është i kufizuar, përfaqëson ose mund të përfaqësojë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare
- Në lidhje me informacionet shpjeguese, janë thelbësore për kuptimin e përdoruesve të pasqyrave financiare

Me fjalë të tjera, do të thotë përhapëse që gabimet ose anomalitë mund të gjenden kudo dhe janë serioze. Nëse llogaritë janë të përhapura, kjo do të çojë në një opinion të modifikuar të auditimit.

Nëse ka një kufizim të fushëveprimit në auditim i cili është material dhe i përhapur, auditorët do të lëshojnë një "mohim të opinionit". Nëse ka një anomali materiale (mosmarrëveshje) atëherë auditorët do të nxjerrin një "opinion të kundërt" që paqyrat nuk japin një pamje të vërtetë dhe të drejtë.

(b) Shpjegoni qëllimin e paragrafit "theksimi i çështjes" dhe, nëse kërkohet, kur duhet të përfshihet në një raport të auditimit.

Një paragraf "theksimi i çështjes" mund të gjendet në SNA 706 – Paragrafët e theksimit të çështjed dhe paragrafët e çështjeve në Raportin e Auditorit të Pavarur. Paragrafi i theksimit të çështjes është një paragraf i përfshirë në raportin e auditorit që i referohet një çështjeje të paraqitur ose shpalosur në mënyrë të përshtatshme në pasqyrat financiare që, sipas gjykimit të auditorit, është e një rëndësie të tillë që është thelbësore për kuptimin e përdoruesve të pasqyrave financiare.

Një shembull do të ishte pasiguria në lidhje me rezultatin e ardhshëm të procesit gjyqësor që auditori e konsideron të nevojshme për të sjellë në vëmendjen e lexuesit. Do të përfshihej në një raport të auditimit të pakualifikuar dhe vetëm nëse do të kishte pasiguri të shumta të konsiderueshme, do të rezultonte në një opinion të modifikuar të auditimit. Zakonisht ndjek paragrafin "Baza për Opinion" në raportin e auditorit dhe titullohet qartë "Theksimi i Çështjes". Paragrafi duhet të bëjë të qartë se opinionin nuk është modifikuar në lidhje me çështjen që po theksohet.

(c) Në lidhje me tre çështjet e auditimit të përmendura më sipër, rekomandoni një përfundim të auditimit për secilën nga këto çështje dhe gjithashtu tregoni ndikimin, nëse ka, këto çështje mund të kenë në raportin e auditimit për Grup më 31 Mars 2020. Ju mund të supozoni se Grup nuk është i gatshëm të bëjë ndonjë ndryshim në draft pasqyrat e tij financiare.

1. Çështja mund të jetë materiale pasi përfaqëson 4.5% (180,000 € / 4,000,000 €) të shifrës së fitimit para tatimit për periudhën që auditohet.

Duke pasur parasysh dëshmitë e kufizuara të disponueshme përveç përfaqësimit, auditori nuk do të jetë në gjendje të mbledhë dëshmitë të mjaftueshme dhe të përshtatshme të auditimit mbi provizionin e garancisë. Anomalia nuk ka gjasë të konsiderohet e përhapur.

Prandaj, kërkohet një opinion i auditimit "me përjashtim të", pasi anomalia e mundshme që mund të ekzistojë është materiale por jo e përhapur. Raporti i auditorit do të përfshijë një paragraf pas paragrafit të opinionit, i cili siguron një përshkrim të çështjes që shkakton modifikimin.

Ky paragraf do të titullohet "Baza për opinion të kualifikuar".

2. Kjo çështje është materiale pasi përfaqëson 7.75% (310,000 € / 4,000,000 €) të shifrës totale të fitimit para tatimit të kompanisë për periudhën që auditohet.

Çështja është që pasqyrat financiare nuk janë të pastra nga anomali të materiale. Çështja nuk ka gjasa të konsiderohet të jetë e përhapur. Prandaj, do të kërkohet një opinion i kualifikuar "me përjashtim të".

Raporti i auditorit do të përfshijë një paragraf pas paragrafit të opinionit, i cili siguron një përshkrim të çështjes që shkakton modifikimin. Ky paragraf do të titullohet "Baza për opinion të kualifikuar".

3. Kjo çështje është e parëndësishme pasi përfaqëson 1.63% (65,000 € / 4,000,000 €) të shifrës totale të fitimit para tatimit.

Kjo është një çështje e prerjes që të ardhurat janë njohur gabimisht në periudhën e gabuar të kontabilitetit dhe nuk duhet të përfshihen në draft pasqyrat financiare të vitit 2020. Kërkohet një rregullim në draft pasqyrën financiare.

Sidoqoftë, kjo nuk do të ndikojë në raportin e auditimit dhe nuk do të jetë i nevojshëm opinionin i modifikuar.